

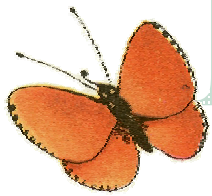

Dolnočermenský zpravodaj

5/2007

Vydává obec Dolní Čermná

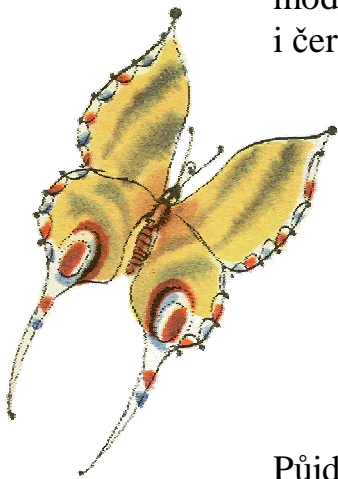

Přišlo léto...

Hody jdou, květy jdou,
vedou léto za sebou,
dej Pán Bůh travičku
až do kolenou!
(Z Čech)

Mé milé léto,
cos nám přineslo?
„Mnoho dobrého,
kvítí pěkného,
modrého, bílého
i červeného.“

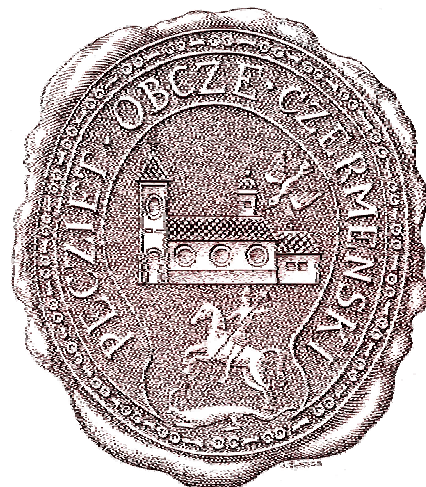

Vijte, vijte
věnce,
dělejte pletence,
však je dosti kvítí,
až se louka svítí,
však je dosti lupení,
až se louka zelení!
(Z Moravy)

Půjdu já v sádeček,
utrhnu lísteček,
uviju věneček,
pustím na rybníček:
kdo věnec chytí,
má si mě vzítí.
(Z Čech)

(Karel Plicka – Český rok)
František Volf
Karel Svoboda

Zprávy z obecního úřadu

**Rada zastupitelstva obce Dolní Čermná
č. 10
28. 6. 2007**

Zápis z jednání

Přítomni: Ing. Appl - omluven
Ing. Ludmila Müllerová
Jan Hampl
RNDr. Věra Šverclová
Ing. Vlastislav Vyhnálek

Hosté: Ing. arch. Kokeš - nedostavil se po telefonické dohodě

Program:

Projekt náměstí. Jednání přesunuto na náhradní termín po dohodě s arch. Kokešem

Různé

- informace o využití sbírky na pomoc rodině Vlkových
- byt v čp. 224
- byt nad tělocvičnou
- garáž pro hasičské auto
- dar pro starostu
- informace o kanalizaci a ČOV

Usnesení č. 10:

- 10.1 Rada vzala na vědomí návrh charity na využití peněz sebraných na pomoc rodině Vlkových. Finanční pomoc bude směřovat na zajištění vzdělání dětí.
- 10.2 Rada vzala na vědomí informaci o uvolnění bytu v čp. 224. Rada ukládá starostovi zjistit stav vybavení a připravit návrh na případné odkoupení zabudovaného zařízení bytu. Návrh bude předložen radě. T: 31. 7. 07
- 10.3 Rada ukládá starostovi připravit návrh na rekonstrukci bytu nad tělocvičnou v rozsahu kuchyňka a koupelna. T: 31. 7. 07
- 10.4 Rada bere na vědomí informaci o přípravě rekonstrukce prostor obecního dvora na garáž pro hasičské vozidlo. Rada ukládá starostovi prověřit před konečným schválením i jiné lokality. T: 31. 7. 07
- 10.5 Rada bere na vědomí informaci o otevření programu OPŽP, termíny vydání výzvy a termíny pro podávání žádostí. Rada ukládá starostovi a místostarostce naplánovat patřičná jednání tak, abychom byli po technické i organizační

stránce připraveni k podání žádosti o dotaci v prvním kole. Předpokládaný termín je září – říjen 2007.

5. schůze Zastupitelstva Obce Dolní Čermná

28. 6. 2007

Zápis z jednání

1. Úvod

Schůze byla řádně svolána na 28. června do zasedací místnosti OÚ v Dolní Čermné. Předem omluven je pan Ing. Jiří Appl a pan Petr Helekal. Přítomno při zahájení 13 členů, to znamená účast 86,7% a tímto je ZO usnášeníschopné.

Zasedání předsedal starosta. V 18,00 hodin zahájil jednání, přivítal přítomné, konstatoval usnášení schopnost zastupitelstva dle presenční listiny. Starosta přednesl program zasedání. Program byl schválen. (13 pro)

2. Ustavení pracovních komisí

Zapisovatel: RNDr. Věra Šverclová

Ověřovatelé zápisu: Miloš Marek

Mgr. Jiří Valter

3. Kontrola usnesení

Kontrolou usnesení se zabývá kontrolní výbor. Konkrétní body byly rozpitvány v zápisu ze zasedání ze dne 17. 5. Starosta probral jednotlivé body z posledního zasedání podle termínů a průběhu řešení.

- 4.07 potok, projednáno s ZVHS
- 4.18 projednání věcného břemene, termín 09/2007, připravuje se schůzka
- 4.19 informace o odpadních vodách podána ve zpravodaji, připravuje se společné řešení ve spolupráci s VAK
- 4.20 opravy povrchů po rekonstrukci vodovodu: první část opravena, druhá probíhá, povrchy budou opraveny buď na konci roku nebo v roce 2008.
- 4.22 Jakubovický kostel, zbývá doladit smlouvy a dořešit budoucí převod vlastnictví.
- 4.25 trvá prověrka VO v sídlišti

4. Vlastní program

5.01 Zpráva kontrolního výboru

Zprávu přednesl Ing. Jiří Zpěvák, předseda kontrolního výboru. Kontrolní výbor projednal plnění usnesení ZO, směrnici o čerpání sociálního fondu. Bude předloženo písemně.

5.02 Zpráva finančního výboru

Předseda finančního výboru Ing. Jiří Mencl přednesl návrh rozpočtové změny č. 2. V diskusi vystoupil pan Marek k způsobu poskytování dotací pro občanská sdružení.

5.03 Zpráva o činnosti rady

Předloženy zápisy ze zasedání rady č. 8 a 9. Zprávu přednesl starosta.

5.04 Informace o kanalizaci

Zprávu přednesl starosta. Ing. Müllerová informovala o jednání na MŽP a o termínech pro podání žádosti o dotaci. V současné době sbíráme informace, protože je třeba rozhodnout zásadní otázky:

- zda prosazovat vznik aglomerace nad 2.000 obyvatel společně s H. Čermnou oproti názoru MZ ČR
- kolik bude činit skutečný podíl obce po odečtení neuznatelných nákladů a jak ho zajistit
- zda není kromě OPŽP (operační program životního prostředí prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR) možnost využití jiného dotačního titulu např. PRV (program rozvoje venkova) nebo z národních zdrojů MZ ČR
- kdo a jak bude budoucí systém provozovat

Zatím je připravenost v následující úrovni:

- vydáno územní rozhodnutí pro obě vesnice a jsme připraveni tato rozhodnutí sloučit podle podmínek výzvy, kterou očekáváme v prvním týdnu července 2007
- je vybrána firma DABONA, která zajistí veškerou přípravu předprojekční, projekční, výběrová řízení, stavební dozor, podání žádosti, sledování stavby po stránce finanční až po kolaudaci a vyhodnocení vůči SFŽP nebo jinému poskytovateli dotace.

- vybrána projekční firma na projekt pro stavební povolení
- je otevřena diskuse na úrovni VAK Jablonné nad Orlicí o možnostech provozování kanalizace a ČOV
- máme zajištěn kvalitní zdroj informací z ministerstev, čímž se dostáváme do mírného předstihu

5.05 Studie čermenského náměstí

Informaci podal starosta. Došlo ke dvěma schůzkám s arch. Kokešem. Rada definovala svoje připomínky, pan architekt dodá variantní řešení po poskytnutí digitálního zaměření od obce. Současně poptáváme další firmy. Jakmile budou k dispozici hmatatelné návrhy, otevřeme širší diskusi.

5.06 Prodej nemovitostí

Záměr:

- **Suchomelová Andrea, Dolní Čermná čp. 251** – odkoupení pozemkových parcel č. 3191/1, 3190 a část č. 4195 (vyznačeno v příloze)
- **Plundra Milan, Dlouhoňovice, Hlavní čp. 73** – odkoupení části pozemkových parcel č. 2210/2, č. 2189/1 a č. 2210/3, na kterých se nachází zaměřená stavba rybníka. Nutný GP.
- **Jan Andrlík, Damníkov 217** – odkoupení pozemkových parcel č. 428 a č. 369 v kú. Jakubovice pro stavbu rodinného domu. Předpokládané zahájení výstavby je v r. 2010. Projednat změnu územního plánu a zařazení pozemků do zastavitelné části obce, dále projednat cenu pozemku pro r. 2010.
- **Hrdina Luboš, Dolní Čermná čp. 216** - směna pozemků u čp. 189 (Obec - 4234/4, č. 4234/2, č. -935 a č. - 936, Hrdina č. 3429/2 a č. 3430/2)
- **Vypořádání staré zátěže** – cesta kolem čp. 216 (Hrdinovi Luboš a Vladislav) – zapsaný geometrický plán č. 995 -139-80-511 z 5. 3. 1980 3. 7. jednání na katastru.

Prodej, koupě

- **Ing. Martin Jirásek a Petra Macháčková, Dolní Čermná čp. 339** – odkoupení stavební parcely č. 3187/8, č. 3187/9 a č. 3216/18 pro stavbu rodinného domku. (Omezení prodeje - až po kolaudaci dotované kanalizace).
- **Lukáš Marek, Dolní Čermná čp. 217** – odkoupení stavební parcely č. 3216/12 pro stavbu rodinného domku. (Omezení prodeje - až po kolaudaci dotované kanalizace).
- **p. Vránová, Dolní Čermná čp. 18** – prodej č. (3230/7) a č. (3225/1) – zbytkové parcely u poldru 8.710 m² za cenu 109.700,- Kč (12,60 Kč/m²) – konečné schválení prodeje

Změna územního plánu

- **Bednář Marek, Rudoltice 255** – zařazení pozemku č. 2405/1 do zastavitelné části obce změnou územního plánu
- **Mgr. Diana Holcová, Ph.D., Ústí nad Labem, Hynaisova 722/40** – zařazení pozemku č. 2218/14 do zastavitelné části obce změnou územního plánu
- **Manželé Schlóglovi** zařazení pozemku č. 2218/1, 8, 18, 19, 21 a 2213/1 do

zastavitelné části obce změnou územního plánu

- **Pozn.** další změna ÚP by se týkala dříve projednané oblasti na Roháči v návaznosti na průmyslovou zónu a na pozemky v majetku pana Nastoupila.

5.07 Čerpání rozpočtu

Sestava o čerpání rozpočtu k 31. 5. byla poskytnuta Ing. Menclovi a Ing. Müllerové. Ostatní mají možnost se s ní kdykoliv seznámit na OÚ. Sestava k 30. 6. bude poslána el. poštou. Ing. Mencl konstatoval, že až na malé výjimky je čerpání rozpočtu % ve výši odpovídající časovému rozložení. Některé položky ve výdajích jsou zvýšeny z důvodu vyúčtování v konkrétním časovém období a nenabíhají průběžně.

5.08 Diskuse

- **Vyhnálek** odpadové hospodářství, informace o smlouvě o odběru el. technického a elektronického zboží, spolupráce s KOS Jablonné nad Orlicí.
- **Müllerová** informace o kempu, bude řešeno na další radě, Sokol má zájem provozovat celé zařízení, připravují se podmínky pro sepsání příslušných smluv, bude předloženo ZO
- **Haml** Setkání Čermných, v roce 2008 v Dolní Čermné, vyzval ke včasné přípravě, navrhuje zapojit co nejvíce spolků
- **Müllerová** Folkorní slavnosti, navrhuje setkání s organizátory, projednání celkových nákladů, připomínky (začátek, ozvučení atd.)
- **Müllerová** informace o znaku a praporu, proběhlo jednání s Bc., Mgr. Zdechovským, rámcově dohodnut obsah a forma, připravují se podklady pro obhajobu.

Usnesení č. 5

5.01 Obecní zastupitelstvo obce Dolní Čermná schvaluje:

Program zasedání		S 13, P 0, Z 0
Zapisovatele	RNDr. Věru Šverclovou	S 13, P 0, Z 0
Ověřovatele zápisu	pana Miloše Marka pana Mgr. Jiřího Valtra	S 13, P 0, Z 0

5.02 ZO ukládá starostovi informovat ZO o podmínkách tvorby soc. fondu a zaslat směrnici pro čerpání fondu. T: 15. 7. 07 S 13, P 0, Z 0

5.03 ZO bere na vědomí zprávu finančního výboru. S 13, P 0, Z 0

5.04 ZO bere na vědomí zprávu kontrolního výboru. S 13, P 0, Z 0

5.05 ZO ukládá finančnímu výboru prověřit účelovost poskytnuté dotace na založení šachového oddílu. T: 15. 8. 07 S 13, P 0, Z 0

5.06 ZO schvaluje rozpočtovou změnu č. 2/07. S 13, P 0, Z 0

5.07 ZO bere na vědomí zprávu o činnosti rady. S 13, P 0, Z 0

5.08 ZO bere na vědomí zprávu o přípravě projektu kanalizace. S 13, P 0, Z 0

5.09 ZO bere na vědomí zprávu o průběhu přípravy změn čermenského náměstí. S 13, P 0, Z 0

5.10 ZO vyhlašuje záměr prodeje:

Suchomelová Andrea, Dolní Čermná čp. 251 – odkoupení pozemkových parcel č. 3191/1, 3190. Podmínkou je vytvoření parcely vhodné pro stavbu rodinného domu s přístupem k inženýrským sítím. Parcela 4195 (stežník zůstane v majetku obce).

Plundra Milan, Dlouhoňovice, Hlavní čp. 73 – odkoupení části pozemkových parcel č. 2210/2, č. 2189/1 a č. 2210/3, na kterých se nachází zaměřená stavba rybníka. Nutný GP.

Vypořádání staré zátěže – cesta kolem čp. 216 (Hrdinovi Luboš a Vladislav) – zapsaný geometrický plán č. 995 -139-80-511 z 5. 3. 1980, 3. 7. jednání na katastru.

Jan Andrlík, Damníkov 217 – odkoupení pozemkových parcel č. 428 a č. 369 v kú. Jakobovice pro stavbu rodinného domu. Předpokládané zahájení výstavby je v r. 2010. Projednat změnu územního plánu a zařazení pozemků do zastavitelné části obce, dále projednat cenu pozemku pro r. 2010.

Hrdina Luboš, Dolní Čermná čp. 216 - směna pozemků u čp. 189 (Obec - 4234/4, č. 4234/2, č. -935 a č. -936, Hrdina č. 3429/2 a č. 3430/2) S 13, P 0, Z 0

5.11 ZO schvaluje prodej pozemků na stavbu rodinných domů:

Ing. Martin Jirásek a Petra Macháčková, Dolní Čermná čp. 339 – prodej stavební parcely č. 3187/8, č. 3187/9 a č. 3216/18 pro stavbu rodinného domku. (Omezení prodeje až po kolaudaci dotované kanalizace, řešeno smlouvou o smlouvě budoucí).

Lukáš Marek, Dolní Čermná čp. 217 – prodej stavební parcely č. 3216/12 pro stavbu rodinného domku. (Omezení prodeje - až po kolaudaci dotované kanalizace, řešeno smlouvou o smlouvě budoucí). S 13, P 0, Z 0

5.12 ZO schvaluje smlouvu o odkoupení parcel:

p. Vránová, Dolní Čermná čp. 18 – prodej č. (3230/7) a č. (3225/1) – zbytkové parcely u poldru 8.710 m² za cenu 109.700,- Kč (12,60 Kč/m²) – konečné schválení prodeje. S 13, P 0, Z 0

5.13 ZO bere na vědomí informace o místech, která budou předmětem změny ÚP. ZO souhlasí s usnesením rady o zahájení prací na změnách územního plánu.

S 13, P 0, Z 0

5.14 ZO schvaluje záměr vypořádání starých zátěží u čp 189 a 216 a ukládá starostovi projednat celou záležitost a připravit smlouvy ke schválení ZO.

T: 30. 9. 07, S 13, P 0, Z 0

5.15 ZO ukládá finančnímu výboru projednat čerpání rozpočtu k 30. 6. 2007.

T: 15. 8. 07, S 13, P 0, Z 0

Ing. Vlastislav Vyhnálek, starosta obce

**Žádáme občany, kteří nemají zaplacené poplatky
(za odpady, psy, stočné, vodné),
aby tak co nejdříve učinili!**

Analýza sociálních služeb v Pardubickém kraji

Ministerstvo práce a sociálních věcí provedlo v Pardubickém kraji v průběhu měsíců dubna a května 2007 rozsáhlou analýzu, jejímž cílem bylo zjistit, jakým způsobem je využívána nová sociální dávka – příspěvek na péči. Tu zavedl Zákon o sociálních službách od 1. ledna 2007. Analýza byla provedena formou dotazníkového šetření mezi poskytovateli služeb. Návratnost dotazníků byla velmi vysoká (přes 90 %, celkem 92 služeb). Souhrnné výsledky byly porovnány s údaji o vyplaceném příspěvku na péči z pověřených úřadů s rozšířenou působností.

„Analýza poslouží jako podklad pro novelizaci zákona, její výsledky lze vztáhnout ke kterémukoliv kraji,“ řekl Miloslav Macela, krajský radní odpovědný za oblast sociální péče. „Zjištění analýzy jsou velmi závažná. Zřejmě nejdůležitější zprávou jsou čísla o způsobu využívání příspěvku – téměř dvě třetiny uživatelů této dávky nepoužívá příspěvek na nákup sociálních služeb. Je mezi nimi jistě mnoho osob, které mají zajištěnou péči díky rodinným příslušníkům, mám však vážné obavy, že velká část příspěvku končí mimo systém. Analýza ukázala, že je nutné zahájit debatu o jiné než hotovostní formě výplaty této dávky.“

Pardubický kraj mohl údaje z analýzy konfrontovat s čerstvými zkušenostmi z „terénu“, které byly sdělovány při osobních pohovorech s poskytovateli služeb v rámci krajského dotačního řízení.

„Nejhůře dopadl nový systém na terénní služby, zejména pečovatelskou službu nebo osobní asistence. Kdyby kraj předem nevytvořil finanční rezervu, některé služby by zcela zanikly,“ komentoval situaci v sociálních službách Macela. Výsledky analýzy byly oficiálně prezentovány na „kulatém stole“ o sociálních službách, který se uskutečnil 22. června 2007 ve Vysokém Mýtě.

Zajímavé údaje z analýzy sociálních služeb:

- v Pardubickém kraji je 8 712 příjemců příspěvku na péči, nejčastěji je přiznáván stupeň I (40 % příjemců)
- státní dotace na všechny sociální služby v Pardubickém kraji činila v roce 2006 cca 420 mil. Kč, v roce 2007 373 mil. Kč
- podle odhadu bude v roce 2007 v Pardubickém kraji na příspěvku na péči vyplaceno 2007 více než půl miliardy Kč (za 1. čtvrtletí vyplaceno 110 mil. Kč, šlo z větší části o osoby, které již dříve pobíraly zvýšení důchodu pro bezmocnost)
- cca 2/3 příjemců zůstávají doma a nevyužívají žádnou sociální službu, tj., že za tyto prostředky je buď nakupována péče od „neformálních pečovatelských“ (rodina, osoby blízké, sousedka atd.), nebo jsou pouze „zvýšeným příjmem“ osoby, který neslouží k zajištění péče
- služby sociální péče jsou poskytovány ve značném rozsahu i osobám, kterým zatím nebyl přiznán příspěvek na péči, např. u pečovatelských služeb je to 73 % (celkem poskytují služby cca 4 000 klientů)
- mnoho osob bez příspěvku na péči je i v rezidenčních zařízeních (např. v domovech pro seniory 35 %)
- nestátní neziskové organizace jsou v průměru z 26 % financovány dotací MPSV, 23 % tvoří úhrady uživatelů, 34 % dotace kraje, 7 % dotace z rozpočtu obcí.

Krajská tripartita řešila převod nemocnic

Ve středu 13. června 2007 se v budově krajského úřadu v Pardubicích uskutečnilo jednání tripartity na téma převodu nemocnic na akciové společnosti. K jednacímu stolu zasedli zástupci Pardubického kraje a krajského úřadu, odborů a zaměstnavatelů. Jednání vedl vicehejtman Pardubického kraje Roman Línek, který informoval o procesu přípravy převodu nemocnic na novou právní formu. Člen rady zodpovědný za zdravotnictví Josef Janeček pak seznámil členy tripartity i hosty s cíli transformace nemocnic na akciové společnosti.

„Jak jsme již mnohokrát proklamovali, změnou právní formy nemocnic chceme především zastavit jejich zadlužování a zbránit tomu, aby nepříznivá situace v úhradách od zdravotních pojišťoven někdy v budoucnu negativně ovlivňovala zdravotní péči poskytovanou pacientům. Diskuse se tedy týkala připravovaných opatření a cest k jejich naplnění, zvolených metod transformace, oddlužení nemocnic, jednání se zdravotními pojišťovnami, možností lepšího hospodaření v akciových společnostech než v současných příspěvkových organizacích nebo personálního obsazení nových společností,“ uvedl radní Janeček.

Zástupci odborů se zajímali o formy úspor, zachování rozsahu péče o pacienty i platy zdravotnických pracovníků a vyjádřili své obavy z odchodu pracovníků ze

zdravotnictví v souvislosti s možným poklesem platů a nedostatkem kvalifikovaných lékařů a sester v nemocnicích. Představitelé kraje i odborníci z krajského úřadu jim také odpovídali na otázky spojené s financováním nemocnic a nakládáním s budoucími akciovými. „Odboráři měli obavy i z možného omezování zdravotní péče v důsledku nevyhovujícího systému plateb péče ze strany zdravotních pojišťoven. Jsem přesvědčen o tom, že oddlužené akciové společnosti budou mít daleko lepší pozici při vyjednávání s pojišťovnami,“ řekl dále Janeček.

Pozitivním výsledkem schůzky je postoj zástupců zaměstnavatelů k plánované transformaci. Ti ji z ekonomického hlediska podpořili, avšak zároveň upozornili na nutnost vytvoření mechanismů zajišťujících zachování kontinuity procesu i pro další volební období. Všeobecná shoda pak panovala také v otázce sestavení orgánů akciových společností. To proběhne podle tzv. anglického modelu a bude jej tvořit valná hromada, představenstvo a dozorčí rada.

„Vedle transformací se hovořilo také o podpoře vzniku univerzitní nemocnice v Pardubicích. Status univerzitní nemocnice by umožnil další způsoby financování pardubické nemocnice a jistě by znamenal i tolik potřebný příliv mladých zdravotníků do celého regionu. Jsem proto velmi rád, že má tato snaha podporu všech, kteří se schůzky zúčastnili,“ doplnil informace z jednání tripartity vicehejtman Línek.

Nemocnice na akciové společnosti již přeměnili v řadě krajů, např. v Královéhradeckém, Zlínském či letos v březnu v Jihočeském, v Ústeckém kraji se s transformací počítá k 1. 7. tohoto roku. Zkušenosti jsou vesměs takové, že transformace nemocnic není řešením samospasitelným a sama o sobě neznamena úspěšné hospodaření a poskytování kvalitní zdravotnické péče. Umožňuje však transparentnější nakládání s finančními prostředky, rychlejší zpětnou vazbu na hospodářské výsledky a pozitivní je jistě i osobní zodpovědnost manažerů za ekonomickou situaci nemocnice. To vše jsou dobré důvody pro to, aby transformace nemocnic proběhla i v Pardubickém kraji.

V Chrudimi začne působit „Tichý svět“

Nejen pro lidi se sluchovým postižením, ale i pro jejich rodiny a blízké vznikla v Chrudimi organizace Tichý svět. Jejím cílem je pomáhat osobám s tímto typem postižení zapojit se do společnosti a zmírnit problémy, na které kvůli svému handicapu naráží. Tichý svět plánuje celou řadu aktivit – setkání s lékaři a psychology, předávání informací o kompenzačních pomůckách a komunikaci se sluchově postiženými, poradenství a vzdělávací aktivity (práce na PC, komunikační dovednosti apod.). Nebudou chybět ani kulturní akce, výlety apod.

„Pardubický kraj před časem dokončil Plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním handicapem. Jde o soubor opatření, která by měla usnadnit integraci zdravotně postižených do běžného života. Chtěli bychom plán doplnit o zkušenosti sluchově postižených, kteří potřebují jiná technická řešení a přístup než nevidomí nebo tělesně postižení. Sluchově postižení narážejí na celou řadu bariér plynoucích z toho, že jejich handicap není na první pohled vidět,“ řekl Miloslav Macela, krajský radní odpovědný za oblast sociální péče.

Kontakty na sdružení Tichý svět:

p. Mirka Hroudová tichysvet@seznam.cz, 777 937 667

p. Jana Alinčová, janaalincova@centrum.cz, 720 539 283

Pardubický kraj chce zabránit častým střetům vozidel se zvěří

Nejen v Pardubickém kraji působí problémy v silničním provozu střety vozidel se zvěří. Dochází při nich nejen k poranění či usmrcení zvěře, ale také k hmotným škodám, poranění lidí, někdy i ke ztrátě lidských životů. Proto radní Pardubického kraje zodpovědný za životní prostředí Petr Šilar inicioval zahájení zkušebního provozu opatření, která by tento problém mohla pomoci odstranit.

„Jedná se o opatření, která zvěř od silničního provozu zejména v nočních hodinách odpuzuje. Funguje to v podstatě na principu odrazu světla z reflektorů vozidel. Tato světelná stěna udržuje zvěř mimo koridor silnice,“ řekl Petr Šilar, který k tomuto nápadu využil informací lidí ze svého resortu a také zahraniční zkušenosti.

Projekt bude ověřován na dvou úsecích silnic I. třídy. Jedná se o silnici I/35 Býšť – Chvojenec v délce asi 1 km. Kilometrový úsek bude ověřován také na silnici I/11 v úseku Žamberk odbočka – Šedivec. Zkušební provoz bude zahájen od 1. srpna 2007. Jeho účinnost bude průběžně hodnocena. Celkově vyhodnocen bude projekt v závěru v příštího roku, kdy budou odborníci vycházet z policejní statistiky a evidencí Mysliveckého sdružení Býšť a Mysliveckého sdružení Lukavice - Letohrad.

V projektu je zapojen Pardubický kraj, odbor životního prostředí krajského úřadu, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti Jíloviště, Krajská myslivecká rada Pardubického kraje, Ředitelství silnic a dálnic ČR a Správa a údržba silnic Pardubického kraje.

(Vybráno ze zpráv z Krajského úřadu Pardubického kraje)

Dovolená v ordinaci pro děti - MUDr. Zdeňka Novotná:

6. 8. – 10. 8. 2007

Zastupující lékaři:

Pro děti:

MUDr. Beránek - Poliklinika Lanškroun

Tel.: 465 321 029

Ordinační doba: Po – Pá 7,30 – 11,00 hod.

Pro dospělé:

MUDr. Klejmová – Dolní Čermná

Tel.: 465 593 117

Ordinační doba: Po – Pá 6,30 – 11,00 hod.

Strážníci a četníci v dolní části Čermné

Obecní strážníci

První zpráva v obecní kronice o funkci obecního strážníka v naší obci je uvedena v roce 1886. Tehdy byl obecním zastupitelstvem obce Čermné na podzim roku 1886 zvolen strážníkem Vincenc Jansa z čp. 54 (odtud přezdívka Jansovi - Policajtovi). Slib o věrném plnění povinností strážníka složil na okresním úřadě do rukou okresního hejtmána v Lanškrouně dne 29. prosince 1886. Své funkce v obci se oficiálně ujal 2. ledna 1887.

Obecní strážník mohl nosit stejnokroj s poboční zbraní - šavlí. Byl osobou vrchnostenskou. Povinností obecního zastupitelstva bylo pro strážníka vypracovat služební řád se stanovením jeho povinností a práv. Ze služebního řádu vyplývalo i to, že při soudních řízeních, pokud byl k nim přivolán, platila jeho svědecká výpověď za 2 osoby. Povinností strážníka bylo také dohlížet v obci na řádné chování občanů, dohlížet na vesnické tancovačky a jiné akce spolků, aby nedocházelo ke rvačkám a výtržnostem atd. Bylo-li třeba sledoval i podezřelé osoby v obci, aby nedocházelo ke krádežím. Byl volán i k osobním rozepřím občanů.

Vincenc Jansa sloužil jako strážník až do 2. července 1915, tedy plných 27 let a 7 měsíců. Funkce se vzdal pro své chatrné zdraví. Zemřel v roce 1925.

Druhým obecním strážníkem byl zvolen Jan Vašátko z čp. 71. Do služby nastoupil 1. července 1915. Ze služby byl obcí propuštěn 31. prosince 1930 pro stáří a neschopnost. Zemřel začátkem ledna 1931.

Třetím strážníkem byl zvolen Antonín Vacek z Kalhot v horní části Čermné. Za službu dostával roční plat ve výši 3 600,- Kč. Vzhledem k tomu, že od 1. dubna 1932 nebylo obsazeno místo posla v horní části obce, byla mu tato služba přidělena ke strážnictví. Službu strážníka konal do 22. března 1935, kdy nastoupil do kanceláře obce jako tajemník.

Čtvrtým a posledním strážníkem obce byl zvolen Josef Mareš z čp. 223, který konal službu strážníka v dolní i v horní části obce za 15,- Kč na den. Od roku 1936, kdy byla rozdělena dosavadní obec Čermná na obce Dolní a Horní Čermnou, vykonával strážní službu jen v Dolní Čermné. Tuto funkci skončil 1. srpna 1938. Po rozdělení obce odešel tehdejší tajemník Antonín Vacek na funkci obecního tajemníka do Horní Čermná a Josef Mareš se stal od roku 1938 tajemníkem obce v Dolní Čermné.

Obecní strážnictvo lze chápat funkčně jako současnou městskou nebo obecní policii.

Četnictvo a jejich stanice v Dolní Čermné

Dnem 8. června 1849 císař František Josef I. povolil zřízení četnických stanic pro země Koruny České. Zřízení četnických stanic vyšlo zákonným nařízením dne 18. ledna 1850. Četnictvo bylo pojato jako vojenský strážní sbor.

Dne 14. dubna 1850 byla zřízena četnická stanice v Lanškrouně. Měla jednoho velitele, dva jízdní a šest pěších četníků. Do jejich obvodu patřila i Čermná. Vzhledem k tomu, že pod rozlehlý obvod Lanškrouna patřily všechny vesnice Lanškrounska, bylo rozhodnuto, že budou zřízeny lokální četnické stanice ve velkých obcích. A tak 8. srpna 1870 byla zřízena četnická stanice v Čermné o třech mužích. Jejím sídlem byl Vackův dům čp. 23 (nyní Sklounion). Čermenská stanice podléhala 3. křídlu v Chrudimi a od roku 1872 okresnímu velitelství v Lanškrouně. Vzhledem k tomu, že v domě čp. 23 byl vysoký nájem a nebyla nalezena vhodná budova pro stanici, byla stanice přemístěna do Čenkovic. Poté roku 1881 byla stanice do Čermné přemístěna z Výprachtic, aby roku 1888 se opět vrátila do Výprachtic. Do Čermné byla umístěna četnická stanice o jednom muži z Bystřece. Četnická stanice sídlila do 1. 10. 1891 v domě čp. 226 (nyní DPS), později v domě čp. 9 (Mydlářovo). Sídlila i v domech čp. 224 (Chmátalovo) a naposledy v čp. 13 (Náglovi). Čermenská četnická stanice byla povýšena roku 1901 na 3 muže.

Velitelé četnické stanice v Čermné - Dolní Čermné, uvedení v obecní kronice:

Antonín Salava, sloužil od r. 1876 do roku 1896.

Josef Novotný 1896 - 1901, byl vyznamenán v roce 1900.

Severin Hlouška 1901 - 1906.

Václav Celba 1907 – 1920

Dne 14. 7. 1907 se zúčastnil záchranných prací ve Verměřovicích při povodni po průtrži mračen. Za to byl odměněn pochvalným vysvědčením.

Dne 5. 6. 1914 sotva ušel smrti při požáru čp. 250 v Čermné.

Ludvík Čapský 1920 - 1927.

Jaroslav Sýkora 1927 - 1937, povýšil na okresního velitele.

Josef Kolář 1937 - 1938, popraven za německé okupace.

Karel Benda 1938 - 1941.

Karel Škop 1941 - 1946.

Jako řadoví četníci dolnočermenské stanice jsou v obecní kronice uvedeni:

Josef Buriánek 1879 - 1883 - zachránil Annu Motlovou 2. 4. 1882 z hořícího domu čp. 264

Ludvík Stehlík 1882 - 1888, Karel Pecher 1883 - 1885, Ferdinand Černý 1885 - 1887, Václav Fridrich 1887 - 1895, Josef Vaculík 1896 - 1900, Josef Novotný 1901 - 1902 - zastřelil se ve službě 15. 2. 1902, Josef Novák 1902 - 1904, Václav Nedbal 1902 - 1905, Matyáš Kosař 1904 - 1906, Václav Kopřiva 1904 - 1910, Josef Lagner 1907 - 1911, Jan Jungwirth 1911 - 1923 - sloužil v poli jako polní četník 1914, Karel Papáč 1911 - 1912, Jan Švorc 1915 - 1916,

Josef Fišer 1914 - 1918, Antonín Muzikant 1916 - 1918, Antonín Špalek 1920 - 1922, Jaroslav Sýkora 1922 - 1923, Josef Koukal 1924 - 1925, František Velíšek 1923 - 1929, Rudolf Richtr 1926 - 1927, Alois Hyršál 1926 - 1931, Josef Brandštein 1928 - 1936, Alois Pospíšil 1931 - 1. 10. 1949, Josef Coufal 30. 9. 1937 - 1938, Josef Moravec 27. 11. 1938 - 1940, Ludvík Lukůvka 27. 11. 1938 - 1942, František Hlinovský 24. 10. 1938 - 1941, František Tichý 13. 10. 1938 - 1939, Rudolf Šebesta 6. 12. 1938 - 25. 9. 1939, Jaroslav Trávníček 3. 8. 1939 - 1943, Pavel Křivohlávek 15. 3. 1940 - 1943.

Výčtem četníků k roku 1943 zápis v obecní kronice končí.

SNB - Sbor národní bezpečnosti

Po „vítězném únoru“ v roce 1948 byla komunistickou vládou uzákoněna nová bezpečnostní složka - Sbor národní bezpečnosti. Ten dohlížel na vnitřní bezpečnost státu a občanů. Na rozdíl od Státní tajné bezpečnosti (StB), která měla hlídat státem utajovaná akta, listiny, výzkum a vývoj atd. Z aktivních a politicky prověřených a KSČ loajálních četníků (museli se stát členy KSČ) byli zařazeni do služby jako „příslušníci“ VB (Veřejná bezpečnost). Lidé je nazývali „esnbáci“.

V Dolní Čermné byla zřízena služebna SNB, která sídlila nejprve v domě čp. 224, později v domě čp. 13. V Dolní Čermné na služebně byli ustanoveni tři, později dva příslušníci VB. Přesný chronologický seznam služeb jednotlivých příslušníků se mi nepodařilo sehnat. Z vlastní znalosti a doptáním jsem se dopátral, že zde ve službě byli tito občané: Karel Benda, Alois Pospíšil, František Bohuslav, Ferdinand Kočí, František Kůrka a Jiří Smola - přezdíváný „Skličko“. Zaměřoval se totiž na nedostatky jízdních kol, nedodržování dopravních předpisů při jízdě na kole, o jízdě na kole přednášel i ve škol.

Při státní reorganizaci v roce 1960 byly malé služebny SNB zrušeny a byly posíleny stanice VB ve městech. V nově ustanovených okresech byly zřízeny Okresní správy SNB. Tak došlo ke zrušení služebny SNB i v Dolní Čermné.

Zpracoval V. Jansa, kronikář.

na Mistrovství České republiky

Velkého úspěchu dosáhlo družstvo dorostenek Sboru dobrovolných hasičů v Dolní Čermné ve složení – Helena Lehká, Lída Faltusová, Renáta Pecháčková, Petra Pecháčková, Vendula Pirklová, Romana Marková, Andrea Marková a Andrea Machotková, když se probjovalo na Mistrovství České republiky soutěže dorostu družstev Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Stalo se tak vůbec poprvé v historii našeho sboru, že jsme měli zastoupení výše než v krajském kole.

Tradice dorostenek v Dolní Čermné se datuje od roku 2001, kdy vedoucí mládeže Milan Pirkl poprvé přišel s nápadem vytvořit družstvo děvčat ve věku od 13 do 18 let. Hned první rok se děvčata probjovala do krajské soutěže, zde se však nováčkům moc nedařilo. Od té doby se dorostenky staly pravidelným účastníkem krajských kol Pardubického kraje a nejhorším umístěním bylo 3. místo. Letošní vítězství na společném krajském kole Pardubického a Královéhradeckého kraje je úspěchem opravdu obrovským.

Mistrovství České republiky soutěže dorostu družstev SH ČMS je vyvrcholením soutěžního ročníku, který začíná podzimním závodem požárníkové všestrannosti a pokračuje okresním kolem, krajským kolem,... Nejlepší družstva dorostu České republiky se letos sjela na stadion Mládeže do Zlína. Soutěžení zahájil v sobotu

7. července slavnostní nástup za účasti nejvyšších představitelů Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, dále regionálních politiků i místopředsedy vlády Jiřího Čunka.

Po slavnostním nástupu čekala děvčata první disciplína – test z požární ochrany. Ani jedna neudělala žádnou chybu, a tudíž v testu získala 1. místo. V sobotu odpoledne změřila družstva své síly ve štafetě 4x100 metrů. Naše dorostenky dosáhly vynikajícího času 71,38 a to je stačilo na 8. místo.

Soutěž pokračovala v neděli 8. července disciplínou „Běh na 100 metrů překážek jednotlivce“. Z našich dorostenek byla nejlepší Lída Faltusová, která se s časem 20,12 stala 12. nejlepší jednotlivkyní České republiky. Se součtem 5 nejlepších časů 109,93 však družstvo obsadilo v této disciplíně 11. místo. Je však nutno dodat, že družstva na 10. a 9. místě se od našich lišila jen o pár setin vteřin.

Jako poslední disciplínou byl „královský“ požární útok. V tom se našim dorostenkám nezadařilo a to bohužel znamenalo posun celého družstva na celkové **12. místo**. I přesto je to velice pěkný výsledek být 12. družstvem České republiky. Na slavnostním nástupu převzala děvčata z rukou náměstků starosty SH ČMS diplom, pohár a hodnotné ceny.

Teď je určitě na řadě, abych jménem Výboru SDH Dolní Čermná poděkoval našim dorostenkám za opravdu vynikající reprezentaci nejen Sboru, ale i Obce Dolní Čermná, okresu Ústí nad Orlicí i Pardubického kraje a popřál děvčatům mnoho dalších podobných a ještě lepších úspěchů. Poděkování si zaslouží i dlouholetý trenér a vedoucí pan Milan Pirkel, který vypracoval družstvo až k účasti na Mistrovství ČR.

Poděkování patří i panu ing. Jiřímu Applovi – firma ADOR – za zapůjčení mikrobuse, kterým se mohly dorostenky do dějiště dopravit, a v neposlední řadě i Obci Dolní Čermná, jmenovitě starostovi ing. Vyhnálkovi, za finanční podporu družstva.

Jménem soutěžících můžu jistě poděkovat i fanouškům, kteří přijeli děvčata podpořit.

Jan Růžička

Opět po roce na letním táboře

I v letošním roce uspořádal Sbor dobrovolných hasičů v Dolní Čermné letní dětský tábor. Tradičně se konal první červencový týden v tábornické osadě Vosí údolí poblíž Strážné. Letos byl zájem o tábor opravdu veliký. Jelo nás celkem 128 – 18 dospělých, 11 instruktorů a 99 táborníků.

Přestože počasí nebylo příliš příznivé, opět byl připraven bohatý táborový program, o který se starala hlavně skupina vedoucích „herního týmu“ vedená Sašou Pirklovou. Kromě již starých známých táborových her bylo nachystáno i mnoho her nových. Obměnou prošla i stezka odvahy, která byla vlastně noční hrou.

V úterý nás navštívila skupina historického šermu Lucrezia z Dolní Dobrouče a předvedla nám ukázkou použití různých historických zbraní. Každý si mohl vyzkoušet. Středa byla věnována celotáborové olympiádě. Soutěžilo se ve 14 kategoriích podle věku a každý splnil celkem 14 disciplín (např. skákání v pytli, střelba ze vzduchovky, běh krátký i běh dlouhý, dřepy, lezení po provazovém žebříku, apod.).

Nejlepší byli oceněni opravdovými medailemi a každý dostal diplom a sladkou odměnu.

Překvapení bylo přichystáno na čtvrtek, kdy jsme jeli na celodenní výlet nejprve do zámku v Moravské Třebové, kde jsme navštívili nedávno otevřenou mučírnu, a pak do krytého bazénu v Šumperku, kde se všichni pořádně vyřádili. Po návratu do tábora čekala na táborníky celý večer diskotéka.

V pátek se hrály ještě nějaké hry a hlavně jsme začaly s úklidem tábora. Symbolickým rozloučením s táborem byl vedoucími připravený ohňostroj. Když jsme v sobotu odjížděli, jistě se každý těšil na příští rok.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem vedoucím a instruktorům za odvedenou práci, jmenovitě pak hlavnímu vedoucímu letního tábora Zdeňkovi Růžičkovi, kuchařům Evě Kostecké a Zdeňkovi Stejskalovi a zdravotnici Jitce Sýkorové.

Za táborníky Jan Růžička

Sbor dobrovolných hasičů v Dolní Čermné pořádá

Soutěž veteránů v požárním sportu – zahradní slavnost

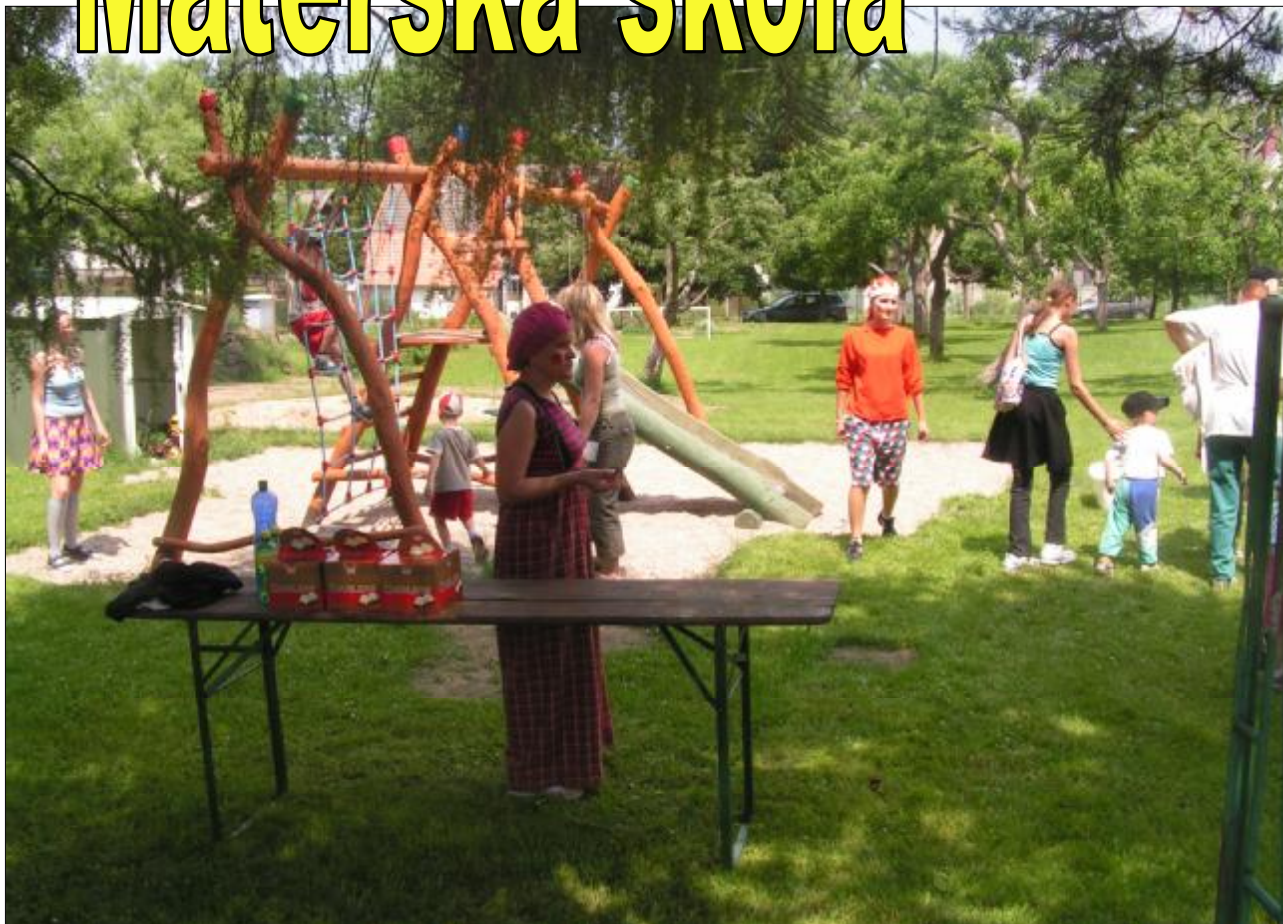

**sobota 18. srpna 2007 v 15,00 hod.
V areálu Kempu v Dolní Čermné**

☀️ **Atrakce pro děti, ☀️ možnost projížďky na koních, ☀️
☀️ ukázky koňského rodea, ☀️ občerstvení, ☀️ diskotéka, ... ☀️**

bližší informace na plakátech

Mateřská škola

Pochod Pohádkovým lesem

Bouřka a déšť překazily již 19. ročník Pochodu pohádkovým lesem, který se konal v neděli 10. června 2007. Na čtyřkilometrovou trasu se vydalo 297 účastníků, které již tradičně čekalo plnění úkolů, odměny, ale i překvapení v podobě nových pohádkových bytostí a v cíli skákací hrad. Pro ty, kteří nemohli pochod dokončit jsou ve vývěsce na náměstí alespoň fotografie z této akce, které jsou (alespoň doufám) dostatečnou pozvánkou na další, již 20. ročník tohoto pochodu, který plánujeme na 1. června 2008.

A protože „vše je o penězích“ je slušné poděkovat všem těm, bez kterých bychom akci nemohli uskutečnit, kteří pomohli finančně nebo materiálně. Děkuji firmám, organizacím i jednotlivcům. Jmenovitě se na zajištění akce podíleli:

Obecní úřad Dolní Čermná, Nastoupil František - obchod palivy, Kunert Tomáš - truhlárství TTK, Marek Miloš - REHAS, Ing. Petr Matějčík - Stavimat, firma HaS, Dvořáková Vladimíra - obchod u Dvořáků, Miroslav Pecháček - Pila Zdena, firma Švec - výroba dřevité vaty, Merta Luboš - OVAZ Výprachtice, Jiří Vacek - elektrooprava, BEPA - koloniál, rodina Marešova - Dolní Čermná 274, Zdena Venclová - Dolní Čermná.

Dále bych chtěla poděkovat pracovní četě obecního úřadu, členkám ČČK a učitelkám z mateřské školy za pomoc při organizaci. Na závěr si nechávám poděkování pro všechny účinkující za jejich optimismus a ochotu s jakou se zhostili svých rolí, za „statečnost“ s jakou překonali nepřízeň počasí i za příslib, že příští rok navléknou kostýmy zase znova. Tak neváhejte a přijďte.

Ivana Hamplová

Stomatologická pohotovost – 2. pololetí 2007

Datum	MUDr.	Adresa	Telefon
30. 6. – 1. 7.	Vojtová Eliška	Žamberk, nám.Gen.Knopa 837	465 676 821
5. 7.	Applová Hedvika	Dolní Čermná 222	465 393 266
6. 7.	Špička Jan	Králíky 414	465 631 154
7. – 8. 7.	Bílý Aleš	Lanškroun, Opletalova 17	465 324 829
14. – 15. 7.	Dunglová Stanisl.	Letohrad, bud. žel. st., Tyršova	972 324 447
21. – 22. 7.	Filipová Jitka	Lanškroun, Strážní 151	465 325 212
28. – 29. 7.	Jaslovská Marie	Žamberk, nám.Gen.Knopa 837	465 676 818
4. – 5. 8.	Jáňová Radmila	Mladkov 133	465 635 441
11. – 12. 8.	Ježáková Daniela	Letohrad, U Dvora 815	465 620 528
18. – 19. 8.	Jedličková Zuzana	Bystřec 182	465 642 990
25. – 26. 8.	Johnová Marie	Letohrad, Šedivská 498	465 622 216
1. – 2. 9.	Karásková Vlasta	Letohrad, U Dvora 815	465 620 358
8. – 9. 9.	Kobzová Zdeňka	Lanškroun, 5. května 2	465 322 897
15. – 16. 9.	Krčálová Helena	Žamberk, nám.Gen.Knopa 837	465 676 824
22. – 23. 9.	Mareš Miroslav	Žamberk, nám.Gen.Knopa 837	465 613 103
28. 9.	Mílotka Karel	Lanškroun, Svobody 356	465 322 787
29. – 30. 9.	Nováková Gabr.	Lanškroun, Svobody 356	465 322 787
6. – 7. 10.	Strnadová Marie	Jablonné n. O., Na Dílech 622	465 642 765
13. – 14. 10.	Šrámek Petr	Letohrad, U Dvora 815	465 621 551
20. – 21. 10.	Špičková Marie	Králíky 414	465 631 274
27. – 28. 10.	Špička Jan	Králíky 414	465 631 154
3. – 4. 11.	Ulman Jaroslav	Tatenice 268	465 381 212
10. – 11. 11.	Vacková Jana	Lanškroun, Hradební 227	465 322 348

17. – 18. 11.	Valentová Hana	Lanškroun, Strážní 151	465 322 907
24. – 25. 11.	Vebrová Zdeňka	Žamberk, Raisova 814	465 613 441
1. – 2. 12.	Vítková Eva	Červená Voda 333 (MOVIOM)	465 626 460
8. – 9. 12.	Vojtová Eliška	Žamberk, nám.Gen.Knopa 837	465 676 821
15. – 16. 12.	Applová Hedvika	Dolní Čermná 222	465 393 266
22. – 23. 12.	Beranová Renata	Jablonné n.O.,U koupaliště 149	465 642 267
24. 12.	Bílý Aleš	Lanškroun, Opletalova 17	465 324 829
25. 12.	Filipová Jitka	Lanškroun, Strážní 151	465 325 212
26. 12.	Dunglová Stanisl.	Letohrad, bud. žel. st.,Tyršova	972 324 447
29. – 30. 12.	Jáňová Radmila	Mladkov 133	465 635 441
31. 12.	Jaslovská Marie	Žamberk, nám.Gen.Knopa 837	465 676 818
1. – 1. 2008	Ježáková Daniela	Letohrad, U Dvora 815	465 620 528
5. – 6. 1. 2008	Johnová Marie	Letohrad, Šedivská 498	465 622 216
12 .13. 1.2008	Jedličková Zuzana	Bystřec 182	465 642 990

Za všechno může cukr

Ačkoli cukrová třtina, gigantická rákosovitá rostlina, má svůj původ na území Indie, o prvenství ve výrobě cukru se přou dávní Indové s Číňany. Jisté je pak to, že z Indie se sladká tráva rozšířila k Černému moři a přes Perský záliv do Afriky. První „továrnu“ na výrobu cukru zbudovali Arabové na ostrově Kréta kolem roku 1000 našeho letopočtu. Centrem obchodu s touto uznávanou a drahou medicínou se brzy staly Benátky, a když se v 15. století vypravil Kryštof Kolumbus dobývat „Nový Svět“, vzal s sebou i pár rostlin. Existuje záznam o tom, že je roku 1493 zasadil kdesi v Karibiku. Rostlina se ujala a dařilo se jí natolik dobře, že se tu rychle rozvinula i výroba cukru. Teprve v roce 1747 byl objeven jiný zdroj tohoto sladidla – cukrová řepa. A tak se již roku 1750 mohlo vyprodukovat v britských rafinériích neuvěřitelných 30 tisíc tun. Rafinovaný cukr měl ovšem velký nedostatek – vyráběl se v podobě neskladných a navíc jen těžko zpracovatelných homolů. Tento problém vyřešil v roce 1843 Jakub Kryštof Rad, český vynálezce a ředitel rafinérie v Dačicích. Zkonstruoval první stroj na lisovaný kostkový cukr, jehož zdokonalená verze se používá na celém světě dodnes.

V hasičském sportu: **4. místo** Helekal Martin
Kostelecký Tomáš
Mikula Jaroslav
Nastoupil Michal
Nastoupil Petr
Peichl Josef ml.
Tomiška Luděk

V malé kopané jsme letos neměli žádného zástupce, z důvodu, že naše mužstva dorostu i mužů dohrávala mistrovské soutěže.

**Příští, 17. setkání,
se uskuteční
u nás!**

Hmyz

(Insecta)

Druhově neobyčejně bohatý svět malých živočichů se třemi páry pravých nohou a tělem skládajícím se z hlavy, hrudi a zadečku. S více než jedním miliónem již známých různých druhů je to nejpočetnější živočišná skupina vůbec a představuje 80% dnes na Zemi se vyskytujících živočichů. Na jednoho člověka tak přibližně připadá jedna tuna hmyzu.

Oproti tomu savců jsou přibližně čtyři tisíce druhů, u nás žije asi 90 druhů včetně domácích zvířat. Ptáků u nás žije asi 350 druhů a hnízdí jen necelé dvě stovky. Tato čísla nejsou velká, vždyť například jen papoušků je známo na 500 druhů, nejmenších ptáků, tropických a subtropických kolibříků, je známo asi 300 druhů.

První křídlatý hmyz létal již v přesličkových pralesích, které pokrývaly Zemi před 300 miliony let. Nalezené fosilie dokládají, že předchůdci dnešních vážek měli rozpětí křídel až 70 cm.

Hmyz je nejúspěšnější skupina celé živočišné říše. Je neobyčejně přizpůsobivý, a proto obývá zem, vzduch i vodu. Můžeme ho najít všude, od žhnoucích pouští a horkých pramenů po sněžné vrcholy hor a ledovcová jezera. Jeho malé rozměry mu umožňují žít v nepatrném prostoru a spokojit se s malým množstvím potravy.

Hmyz patří mezi bezobratlé, to znamená, že na rozdíl od savců, ryb, plazů a ptáků nemá páteř. Pro přítomnost tvrdé ochranné vnější kostry a článkovaných končetin řadíme hmyz do skupiny bezobratlých zvané členovci. Od ostatních členovců se však hmyz odlišuje tím, že má pouze šest nohou. Většina hmyzu má také křídla, která mu umožňují rychlý únik v případě nebezpečí a hledání potravy ve velkém prostoru.

Dnes známe přes milión druhů hmyzu a ještě daleko víc jich na objevení čeká. Každý druh lze zařadit do určité větší skupiny, neboli řádu, tvořeného jinými druhy podobných morfologických vlastností.

Existuje pět hlavních skupin hmyzu – brouci, ploštice a stejnokřídlí, dvoukřídlí, blanokřídlí (zahrnuje i mravence a včely), a motýli. Těchto pět skupin zahrnuje asi tři čtvrtiny všech druhů hmyzu. Nicméně existuje ještě nejméně 15 dalších menších skupin s většími druhy hmyzu jako švábi, škvoři, síťokřídlí, vážky, kudlanky,

rovnokřídlí, strašilky, nebo zahrnují menší druhy jako pisivky, třásněnky, všenky, blechy nebo vši.

Co bychom měli vědět

Co není hmyz:

Mnoho lidí si plete jiné členovce s hmyzem. Na rozdíl od hmyzu, který má vždy pouze tři páry nohou, křídla, tykadla a pár velkých složených očí, ostatní členovci křídla ani tykadla nemají, počet nohou je u různých druhů nestejný a mají malá očka. Patří sem pavouci, štíři a obávaná klíšťata, kteří mají čtyři páry nohou a jejich hlava a hrud' tvoří jeden celek, krabi, krevety, berušky a stonožky, mající mnohem více článkovaných nohou než hmyz, dále mnohonožky, které mají dokonce po dvou párech nohou na každém segmentu těla, ale i žížaly, které nemají nohy žádné a ani oddělenou hlavu. Mezi členovce také patří hlemýždi, slimáci a hvězdice, kteří mají naprosto odlišnou stavbu těla nezakládající se na segmentech.

Dospělý hmyz neroste:

Nemůže, má totiž tvrdou vnější kostru složenou převážně z tuhé rohovité hmoty zvané chitin. Tato vnější kostra, *exoskeleton*, kryje všechny části těla včetně nohou, chodidel, očí, tykadel a dokonce i vnitřních dýchacích trubic neboli *tracheí*. Vývojová stádia hmyzu musí během svého života několikrát tento tvrdý povrch vytvořit a zase se z něj svléknout, aby mohla dorůst do dospělosti. Pod starým, tvrdým povrchem, se tvoří nová, měkká kostra. Hmyz napumpuje do těla nadbytečný vzduch, tím zvětší svůj objem, stará kůže popraská a nakonec odpadne. Mladá vývojová stadia mnohého hmyzu jsou larvy nebo housenky, které se značně liší od dospělých jedinců – *imag*. Svlékají se, aby se nakonec proměnili v kuklu a v ní v imago.

Proměna dokonalá:

Proměna, neboli metamorfóza, znamená změnu tvaru a vzhledu těla. Nejvyvinutější hmyz má životní cyklus, který zahrnuje dokonalou proměnu. Z vajíček se líhnou larvy nebo housenky, které se dospělým exemplářům vůbec nepodobají vzhledem ani tvarem. Larvy rostou, několikrát se svlékají a nakonec se promění v kuklu. Uvnitř kukly se reorganizuje celé tělo, až se vylíhne okřídlený dospělý jedinec.

Proměna nedokonalá:

Je to postupná přeměna, při níž se tělo postupně během mnoha stádií stále více podobá dospělci. Velmi mladé nymfy okřídlených druhů křídla nemají, pouze u starších stadií se nacházejí výběžky na hrudi, v nichž se vyvíjejí křídla. Po každém svlékání se tyto výběžky prodlužují, až se nakonec

svlékne poslední stadium a vylíhne se dospělý jedinec. Nymfy mnoha druhů žijí pod vodou a mimo ni vylézají jen před proměnou v okřídlené imago.

Další řády hmyzu mimo brouků a motýlů – aneb kam kdo patří

Dvoukřídli – Diptera – název tohoto řádu skutečně vyjadřuje přítomnost jen dvou křídel, čímž se tento řád odlišuje od ostatního hmyzu, který má křídla čtyři. Zadní křídla jsou přeměněna v drobné, k udržení rovnováhy sloužící orgány, zvané haltery. Patří sem mouchy, komáři, pestřenky, ovádi a další.

Vosy, mravenci a včely - patří do společného řádu *Hymenoptera*. Tento název znamená hmyz s blanitými křídly a poukazuje na dva páry tenkých žilnatých křídel. Někteří samci blanokřídlych jsou pozoruhodní tím, že se vyvíjejí z neoplozených vajíček. Mnoho druhů z této skupiny má samice vyzbrojené žihadlem.

Švábi – Blattodea – tento zploštělý hmyz má navzájem se překrývající přední tvrdá křídla. Jsou vynikající běžci. Mladí švábi vypadají jako bezkřídle miniatury dospělých.

Cvrčci, kobylky a saranče patří do řádu – *Orthoptera* – rovnokřídli. Své mohutné zadní nohy používají ke skákání a vyluzování zvuků.

Vážky a motýlice jsou dvě příbuzné skupiny hmyzu patřící do řádu *Odonata*. Jméno odráží přítomnost velkých, speciálně přizpůsobených kusadel, sloužící k lovu much. Nymfy žijí ve vodě a na souš vylézají jen v době přeměny v dospělé jedince.

Ploštice – *Hemiptera* – latinský název znamená polokřídla a popisuje přední křídla mnoha druhů větších ploštic, která jsou při základně tvrdá a na konci měkká. Ploštice mají článkované bodavě-sací ústní ústrojí. Mezi ploštice a stejnokřídle patří vodní znakoplavky a bruslařky, které vysávají jiný hmyz v rybnících, dále mšice sající na rostlinách, puklice, štěnice sající krev, zákeřnice, z nichž některé šíří nebezpečné choroby lidí, ale i zpívající cikády.

Škvoři patří do řádu *Dermaptera*, což znamená hmyz s kožovitými křídly. To se týká zadních křídel, zvláště poskládaných pod velmi krátkými křídly předními.

Strašilky – *Phasmatodea* – do toho řádu patří pakobylky, strašilky a lupenitky. V klidu vypadají jako větvička nebo list a v přírodě jsou skoro neviditelné. Někdy se dokonce strašilky a lupenitky pokyvují ze strany na stranu a predátor je považuje za list kývajícím se ve vánku. Dokonce i vajíčka některých druhů napodobují semena.

Jepice – mají latinský název *Ephemeroptera*, který vyjadřuje krátkou dobu života dospělých jedinců. Vývojová stadia žijí ve vodě.

Jak jsou vybaveni pro život

Křídla hmyzu se skládají z dvouvrstvé blány protkané zpevňujícími žilkami. Do těch hmyz po vylíhnutí pro vypnutí křídel napumpuje tělní tekutinu, která je později nahrazena vzduchem. U mnoha druhů hmyzu tato charakteristická žilnatina slouží k určení druhu. Křídla nohou mohou být lysá, chlupatá, nebo jako u motýlů pokrytá šupinkami. Při letu hmyz křídly rychle kmitá a opisuje

jimi tvar ležaté osmičky. Frekvence kmitání je různorodá, např. bělásek kmitne křídly jen devětkrát za sekundu, ale mouha domácí až třístáctkrát a docílí rychlosti osmi km za hodinu. Lépe pro let vybavení lišajové však dokáží letět rychlostí až 54 km za hodinu. některé druhy hmyzu v důsledku parazitujícího způsobu života (vši, blechy) křídla ztratily.

Oči hmyzu jsou složeny z jednotlivých dílků zvaných facety, z nichž každá má svou čočku a je propojena nervovým systémem s mozkiem. Takovéto složené oko nelze zaostřovat podle vzdálenosti, hmyz proto nerozpozná barvy, ale vynikajícím způsobem reaguje na pohyb. Nejjednodušší oči mají mravenci, jejich oko se skládá ze šesti až devíti facet, oko motýla nebo vážky je složeno až ze 30 000 facet a umožňuje vidět v úhlu až 360 stupňů. Některé druhy hmyzu žijících v jeskyních nebo pod zemí ale oči nemají vyvinuté vůbec.

Tykadla jsou velice dokonalé antény na příjem pachových vjemů a hmyz jimi vlastně čichá a orientuje se například při hledání potravy, vyhledávání vody nebo vhodného prostředí pro vývoj potomstva. Hmyz také vypouští zvláštní chemické signální látky nazvané feromony. Varující se rozplynou za necelou minutu, sexuální se však šíří do značné vzdálenosti a samečkové právě pomocí velice citlivých tykadel dovedou najít samičku na vzdálenost i několika kilometrů.

Nohy hmyzu jsou složeny z velmi tvarově odlišných článků. Na hruď je noha připojena kyčlí (coxa), dále následuje příkyčlí (trochanter), stehno (femur), holeň (tibia) a nejvýše pětičlánek chodidlo (tarsus). Nohy jsou podle typu kráčivé (tesaříci), běhavé (švábi), hrabavé (krtonožky), skákavé (sarančata), plovací (potápníci), úchopové (kudlanky), šplhavé (nosatci) apod. mimoto plní u některých druhů hmyzu i další úkoly. Mnoho druhů hmyzu má na chodidlech soustředěny chemireceptorické štětinky, jimiž vnímá pachy.

Ústní ústrojí hmyzu může být kousací (vážky, kobylky, brouci), bodavě sací (komáři, ploštice, blechy), trhavě sací, kde dojde k natržení pokožky a poté k sání vytékající krve (některé mouchy), nasávací (motýli) nebo zvlhčovací (mouchy).

Na co se lidé nejčastěji ptají:

Jak dlouho žijí?

Larva cikády se živí šťávou kořínků stromů až 14 let dospělý jedinec (imago) žije jen několik týdnů. Podobně jsou na tom i některé druhy brouků, jako například roháčové nebo tesaříci. Jejich larvy se před zakuklením živí i několik let, imago pak žije po vylíhnutí je několik dnů nebo týdnů. Samci mnoha druhů umírají hned po kopulaci. Nejkratším pouze jednodenním životem image je známá jepice.

Jak jsou velcí?

Tropický motýl rodu *Atlas* má rozpětí křídel až 25 cm, některé pakobylky mají délku těla i přes 30 cm, oproti tomu miniaturní vosičky čeledi *Mymaridae* měří pouhých 0,2 mm. Ve hmotnosti mezi nejtěžší druhy hmyzu patří afričtí brouci Goliášové, se svým až přes 11 cm dlouhým zavalitým tělem vážící více než deset dekagramů.

Jak vytvářejí zvuky?

Mnoho druhů hmyzu také vydává i lidskému uchu slyšitelné zvuky. Známe je „pištění“ kmitajících komářích křídel, každý zná i cvrčení sarančat, cvrčků a kobylek, které vzniká třením ozubených nohou o kořeny křídel nebo drsnými ploškami křídel o sebe navzájem. Podobně mohou vrzat i někteří tesaříci, kteří kýváním hrudi třou o sebe drsné plošky, nazývané stridulační orgány. Nejznámějším hudebníkem jsou ale bezesporu cikády, které pomocí prudkých stahů svalů rozkmitávají zvuk tvořící membránu.

Jak se maskují,

Mnoho druhů hmyzu používá jako pasivní ochranu před predátory dokonalé maskování, odborně mimikry. Housenky některých motýlů vypadají například jako ptačí trus nebo kousek větvičky, někteří motýli tvarem a zbarvením složených křídel napodobují živé, nebo suché listy. Podobnou kamufláž využívají i strašilky nebo lupenitky, které napodobují zelenou barvou a tvarem svých končetin i těla taktéž listí. Pakobylky pro změnu napodobují větvičky. Maskují se i brouci a můry. Někteří nosatci, tesaříci nebo lišajové napodobují svým vzhledem kůru nebo lišejníky a dokonale tak splynou s podkladem, na kterém sedí.

Proč spolu zápasí?

Některý hmyz, jako například druhy živící se mrtvým dřevem, soutěží o potravu a prostor k rozmnožování. U mnoha takových hmyzích druhů (roháči) mají samci velké „parohy“, ve skutečnosti obrovské čelisti sloužící k boji s rivalem, který obsadil místo pro páření a vývoj potomstva. U některých dravých druhů ale dochází ke střetům i při boji o potravu. *(Použity texty pana Radko Krejčího z Petrovic)*

Základní škola Vincence Junka v Dolní Čermné

Oznamuje

všem bývalým žákům, učitelům i ostatním pracovníkům,
že u příležitosti

100 let od zahájení výuky

ve zdejší škole

se koná

Den otevřených dveří

ve dnech 14. a 15. září 2007

v době od 10,00 do 17,00 hodin

Všichni jste srdečně zváni

Dechová hudba Dolní Čermná
připravuje
na pátek 14. září 2007 ve 20,00 hod
v budově Orlovny

KONCERT

Účinkují: Dechová hudba Dolní Čermná
Zpěv: Hana Dušková, Miloš Dytrich,
Roman Grus
Dirigent: Petr Mlynář
Pořadem provází: Pavel Neumeister
Dále vystoupí několik mladých začínajících
hudebníků

Srdečně zvou členové Dechové hudby

Srpen v Jablonném nad Orlicí:

VÝSTAVA:

výtvarnice Jarmila Haldová:

DŘEVOŘEZBY ČESKÝCH PANOVNÍKŮ

V kulturním a informačním centru čp. 30 v Jablonném nad Orlicí

Otevřeno: Po – Pá 8,00 – 12,00 13,00 – 17,00 hod.

So - Ne 9,00 – 12,00 13,00 – 16,00 hod.

Výstava potrvá do 26. srpna 2007

KONCERTY:

Sobota 11. 8. 2007 - Ženský pěvecký sbor z Anglie

V 17 hodin v kostele sv. Bartoloměje

Neděle 26. 8. 2007- BENEFIČNÍ KONCERT

Gabriela Demeterová – housle

Pavel Černý – varhany

V 17 hodin v kostele sv. Bartoloměje

Pátek – neděle 24. 8. – 26. 8. 2007 - TRADIČNÍ JABLONSKÁ POUŤ

PROGRAM ŠIROKOUHLÉHO KINA V JABLONNÉM NAD ORLICÍ

čtvrtek 2.srpna v 19,30 hodin – Tajnosti – ČR

Dramatický příběh jediného dne, ve kterém se naprosto obyčejná žena rozhodne udělat pořádně tlustou čáru za minulostí, kdy se rázem zbaví manžela, milence a dalšího chlapa a v očekávání věcí příštích dál pluje životem. Jan Svěrák uvádí nový film Alice Nellis

97 min.

Vstupné: 54 + 1 Kč

Přístupný od 12 let

pondělí 6.srpna v 19,30 hodin – Shrek 3 – USA

Po smrti Fionina otce, krále Harolda, je nutné jmenovat jeho nástupce. A kdo jiný by mohl být právoplatným dědicem trůnu než manžel jeho milované zlobří dcery Fiony? Jenže Shrek nechce o kralování ani slyšet - to radši sám nalezne někoho vhodnějšího.

93 min.

Vstupné: 59 + 1 Kč

Přístupný

pondělí 27.srpna v 19,30 hodin – Smrtonosná past 4 – USA

Amerika je při oslavách Dne nezávislosti napadena velmi rafinovaným útočníkem. Ten využívá nejmodernější technologie, aby napáchal co největší škody na americké infrastruktuře a uvrhl zemi do chaosu. Jeho promyšlený plán však má jednu trhlinu. Nepočítá s tím, že existuje John McClane (Bruce Willis), který je v prokletě dobré formě.

Vstupné: 59 + 1 Kč

Přístupný od 12 let

Prázdninová nabídka pořadů Klubcentra Ústí nad Orlicí

8. srpna – 9. září

Kulturní dům

VÝSTAVA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Devátý ročník výstavy se slavnostní vernisáží, na které se prezentují výtvarníci různých oborů z celé republiky

pátek 31. srpna 16.00 - 18.00 hod.

LOUČENÍ S LÉTEM

– akce pro děti, mládež i dospělé

venkovní prostor Sportcentra Radava se zábavným programem a různými atrakcemi

- pro děti od 3 do 10 let
- Program: Divadlo KORÁB Brno
- Táborák a opékání buřtů

Vstupné dobrovolné

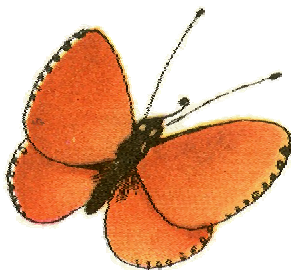

Seznam vyobrazení:

Obálka 1. strana	Pohádkový les (10. června 2007)
Obálka 2. strana	Náprstníky na louce
Str. 6	Nově napuštěný čermenský rybník
Str. 10	Rekreační chalupa v horní části Dolní Čermné
Str. 14	Náměstí – Základní škola a dům s pečovatelskou službou - v původním domě se na konci 19. století (do roku 1891) nacházela četnická stanice
Str. 17	Družstvo úspěšných dorostenek SDH
Str. 19	Čermenský kemp
Str. 20 – 21	Několik masek z Pohádkového lesa
Str. 24	Setkání Čermných – dolnočermenské mažoretky
Str. 25	Setkání Čermných – nohejbalisté a družstvo hasičů
Str. 26 – 30	Ukázky motýlů a brouků ze sbírek pana Radko Krejčího z Petrovic
Str. 28	Včela na rudbekii
Str. 31	Vřetenušky na bodláku
Str. 32	Podzimní pohled na Základní školu Vincence Junka v Dolní Čermné
Str. 33	Hudebníci dechové hudby v Dolní Čermné
Str. 35	Nově opravený splav

(Foto: Ing. Vlastislav Vyhnálek)

Dolnočermenský zpravodaj č. 5/2007

červenec 2007

vydává Obec Dolní Čermná, 561 53 Dolní Čermná
IČO 278734

e-mail: obec @dolni-cermna.cz

www.dolni-cermna.cz

odpovědný redaktor a grafická úprava: Marie Vyhnálková

Počet výtisků 570, neprodejné – pro vlastní potřebu

Tisk: GRANTIS, Třebovská 109, 562 03 Ústí nad Orlicí

Registrováno u MK ČR č. E 10103